

DELOVANJE SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNIH KNJIŽNIC V LETU 1976

Kljub mnogim napovedim, da bo slovensko splošnoizobraževalno knjižničarstvo sklenilo leto 1976 s stagnacijo in zmanjšanjem dejavnosti zaradi že znanih materialnih težav v kulturi, se to ni zgodilo; po analizi statističnih podatkov lahko rečem, da je knjižničarstvo v tej mreži v preteklem letu napredovalo bolj, kot je bilo pričakovati.

Skupni prihodek knjižnic je narastel od 47,645.000 din v letu 1975 na 58,768.000 din v letu 1976, kar pomeni, da se je v poprečju povečal za 24 %. Sredstva za osebne dohodke so se v letu 1976 v teh knjižnicah povečala poprečno za 24,5 %, medtem ko se je poprečje osebnih dohodkov vključno z vsemi drugimi udeleženci, ki sodelujejo v samoupravnih skupnostih, po izračunih Službe družbenega knjigovodstva povečalo le na indeks 115 v primerjavi z letom 1975. To kaže, da so bili npr. osebni dohodki treh največjih udeleženk, ki pridobivajo sredstva preko Izobraževalne skupnosti Slovenije, znatno pod poprečjem slovenskega splošnoizobraževalnega knjižničarstva. Omeniti pa moram, da se število strokovnih delavcev v letu 1976 v splošnoizobraževalnih knjižnicah ni povečalo niti za enega delavca, pač pa je za 21 delavcev poraslo število zaposlenih.

Sredstva za nakup literature so se povečala za 2,213.720 din ali za 22 % v primerjavi s preteklim letom. Že nekaj let opažamo, da sredstva za osebne dohodke naraščajo v poprečju hitreje kot sredstva za nabavo literature. Menim, da si tega kar naprej ne moremo dovoljevati; vztrajati je treba, da bodo sredstva za nakup literature naraščala hitreje ali vsaj sporedno z rastjo osebnih dohodkov. Sebi v korist moramo skrbeti, da bo rast materialne baze knjižnic, tj. temeljnega knjižnega fonda hitrejša, saj je od nje odvisno, kako se bo naše knjižničarstvo razvijalo in napredovalo.

Nakup literature se je v minulem letu zmanjšal za 20.680 enot, prav tako tudi dotok obveznih izvodov. Cena ene knjige, kupljene za knjižnice, je znašala v poprečju 104,76 din, po reprezentativnem vzorcu pa je bila poprečna cena za knjigo nekoliko višja; znašala je 111,67 din.

V splošnoizobraževalno knjižničarstvo razmeroma skromno doteka periodični tisk. V letu 1976 so imele knjižnice mreže 4872 naslovov domačih revij in časnikov in 873 naslovov tujih. Pri tem ne gre zanemariti, da prihaja vanje polovica periodičnega tiska, in sicer 2447 naslovov, po določilih o obveznem izvodu. Letos smo pripravili posebno anketo, da bi z njo ugotovili, koliko slovenske in jugoslovanske družboslovne literature prejemajo naše knjižnice. Anketa je pokazala, da niti ena splošnoizobraževalna knjižnica ne more načrtno nabavljati ne slovenskih ne drugih jugoslovanskih družboslovnih publikacij. Če že ne moremo zagotoviti, da bi bila vsa pomembnejša družboslovna periodika navzoča vsaj v osrednjih knjižnicah v regionalnih središčih, pa bi se morali za tak nakup vendarle dogovoriti in si med seboj razdeliti vsa področja oziroma območja, ki bi jih posamezne knjižnice pokrivale, in potem zadovoljevati potrebe uporabnikov z medknjižnično izposajo.

Omeniti velja tudi, da si knjižnice na moč prizadevajo razvijati najvažnejše oblike dela z bralci, zlasti z mladimi, da bi poraslo zanimanje za branje literature in da bi knjižnice z dodatno dejavnostjo opravljale tisto kulturno vzgojno in izobraževalno delo, ki bralca za stalno pritegne v knjižnico. V splošnoizobraževalnih knjižnicah je bilo v preteklem letu organiziranih 283 večjih razstav, 140 literarnih večerov in 1098 pravljičnih ur. Obstajajo pa še druge oblike rednega dnevnega animatorskega dela, ki jih ne moremo evidentirati, so pa zelo pomembne.

Omenila bi še, da se je v minulem letu povečalo število splošnoizobraževalnih knjižnic na 536. Zdaj imamo 61 občinskih in drugih večjih knjižnic, 171 izposojevališč in 304 bibliobusna postajališča, ki delujejo v sestavu splošnoizobraževalnih knjižnic. Poleg tega imamo še 113 samostojnih društvenih knjižnic, ki jih matične knjižnice vsaj delno oskrbujejo z literaturo in jim nudijo strokovno pomoč. Število članov se je povečalo za povprečno 4 %, obisk bralcev za 11 % in izposoja literature za 13 % glede na leto 1975 ob enakem številu knjižničnih delavcev kot leto poprej.

Ker smo že nekaj let neuspešni, ko si prizadevamo povečati dotok literature v knjižnice — izbor je v mnogih manjših knjižnicah še vedno zelo šibek in se omejuje predvsem na nakup leposlovja — smo v zadnjem letu sprožili akcijo, da bi Kulturna skupnost Slovenije odkupila več literature. Skupščina Kulturne skupnosti Slovenije je akcijo podprla, njen odbor za knjigo pa jo je v sodelovanju z republiško matično službo strokovno in tehnično pripravil. Za akcijo bo odkupljenih 105 naslovov publikacij, ki so jih založbe prijavile za soparticipacijo, v nakladi 51.380 knjig in v vrednosti 5.239.229 din. Založbe, ki si bodo želele zagotoviti te

vrste participacijo, bodo sklenile s Kulturno skupnostjo Slovenije pogodbo o odkupu; ko bo knjiga izšla, jo bo knjižnica dobila naravnost od izdajatelja. V primeru, da založba s takšnim dogovorom ne bo soglašala, sredstev, ki bodo ostala, ne bo mogla izkoristiti za natis druge publikacije, dokler odbor za knjigo o spremembi pri odkupu ne bo ponovno odločil.

Za mrežo splošnoizobraževalnih knjižnic pomeni ta akcija velik dosežek, saj se bodo sredstva in fond knjižnic že v tem letu povečali skoraj za 50 %, kar nam vzbuja upanje, da bodo knjižnice dostopne vedno širšemu krogu uporabnikov.

Ančka Korže-Strajnar

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
1.	AJDOVŠČINA						
	matična	20.857	1.319	62.583	29.328	528.530,—	115.690,—
	druge	—	—	—	—	—	—
2.	BREŽICE						
	matična	17.010	1.133	31.949	13.633	488.710,—	119.940,—
	druge	3.816	18	649	414	—	—
3.	CELJE						
	matična	233.200	9.202	236.965	101.812	4.169.130,—	505.620,—
	druge	3.000	210	4.085	2.323	31.620,—	—
4.	CERKNICA						
	matična	8.194	986	26.235	10.207	249.470,—	133.580,—
	druge	—	—	—	—	—	—
5.	ČRNOMELJ						
	matična	9.880	1.266	10.848	5.446	396.120,—	82.490,—
	druge	—	—	—	—	—	—
6.	DOMŽALE						
	matična	18.583	1.510	29.978	14.371	390.550,—	84.280,—
	druge	—	—	—	—	—	—
7.	DRAVOGRAD						
	matična	ni podatkov	—	—	—	—	—
	druge	—	—	—	—	—	—
8.	GORNJA RADGONA						
	matična	11.360	644	7.000	5.407	321.480,—	80.350,—
	druge	—	—	—	—	—	—

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
9.	GROSVPLJE matična druge	15.253 —	1.264 —	45.896 —	21.003 —	446.288,— —	106.470,— —
10.	HRASTNIK matična druge	11.601 —	941 —	22.183 —	8.900 —	290.900,— —	73.290,— —
11.	IDRIJA matična druge	37.329 —	600 —	75.041 —	32.269 —	478.780,— —	83.050,— —
12.	ILIRSKA BISTRICA matična druge	16.367 425	1.153 25	29.181 725	14.479 700	333.127,— —	79.633,— —
13.	IZOLA matična druge	22.352 —	763 —	49.722 —	24.205 —	374.950,— —	56.890,— —
14.	JESENICE matična druge	41.729 —	1.275 —	55.368 —	21.900 —	768.290,— —	118.550,— —
15.	KAMNIK matična druge	27.654 2.343	2.517 55	31.001 2.694	20.597 1.864	624.400,— —	161.830,— —
16.	KOČEVJE matična druge	21.864 —	1.231 —	96.803 —	35.228 —	550.640,— —	114.730,— —

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
17.	KOPER matična druge	124.843 —	5.953 —	114.341 —	72.768 —	2,164.950,— —	296.500,— —
18.	KRANJ matična druge	172.521 13.431	7.299 468	262.450 10.192	130.390 5.876	3,210.390,— 7.833,—	655.451,— 13.953,—
19.	KRŠKO matična druge	8.498 4.626	493 83	11.957 3.532	6.243 1.830	450.090,— —	125.878,— —
20.	LAŠKO matična druge	6.084 7.437	457 267	4.260 1.958	2.312 970	218.355,— 73.230,—	25.980,— —
21.	LENART matična druge	14.340 —	920 —	20.147 —	7.869 —	396.650,— —	68.580,— —
22.	LENDAVA matična druge	27.397 —	2.547 —	34.169 —	17.059 —	661.680,— —	144.850,— —
23.	LITIJA matična druge	12.259 —	1.275 —	42.430 —	14.748 —	391.560,— —	58.800,— —
24.	LJUBLJANA BEŽIGRAD matična druge	28.198 —	2.091 —	114.633 —	47.142 —	1,173.280,— —	202.260,— —

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
25.	LJUBLJANA CENTER matična druge	120.638 142.513	3.560 5.604	202.605 392.621	72.541 173.415	2.775.330,— 4.048.070,—	463.850,— 505.550,—
26.	LJUBLJANA MOSTE-POLJE matična druge	39.153 —	1.474 —	159.152 —	64.865 —	1.313.370,— —	242.430,— —
27.	LJUBLJANA ŠSKA matična druge	41.454 —	1.890 —	131.272 —	62.627 —	1.098.370,— —	165.700,— —
28.	LJUBLJANA VIC-RUDNIK matična druge	25.696 17.227	2.120 1.124	97.165 34.194	40.663 14.247	1.012.820,— 94.910,—	214.480,— —
29.	LJUTOMER matična druge	13.620 —	1.058 —	28.910 —	10.998 —	365.000,— —	88.840,— —
30.	LOGATEC matična druge	9.425 —	361 —	12.897 —	9.876 —	69.050,— —	23.800,— —
31.	MARIBOR matična druge	179.967 24.477	11.410 570	482.517 12.991	206.409 6.535	5.475.440,— 78.310,—	1.078.640,— —

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
32.	METLIKA matična druge	3.240 —	432 —	1.410 —	671 —	100.000,— —	51.730,— —
33.	MOZIRJE matična druge	4.892 —	923 —	7.504 —	5.191 —	235.800,— —	94.160,— —
34.	MURSKA SOBOTA matična druge	87.943 15.709	3.461 1.040	82.632 18.599	61.443 10.708	2.255.410,— 187.980,—	120.030,— —
35.	NOVA GORICA matična druge	109.629 5.038	7.187 161	115.762 3.878	53.277 2.494	1.742.320,— —	234.900,— —
36.	NOVO MESTO matična druge	136.728 18.708	5.590 434	73.616 9.565	55.096 3.752	1.923.070,— 21.410,—	170.260,— —
37.	ORMOŽ matična druge	7.088 —	756 —	10.669 —	6.960 —	206.790,— —	71.010,— —
38.	PIRAN matična druge	26.302 —	1.106 —	45.785 —	23.856 —	544.450,— —	91.410,— —
39.	POSTOJNA matična druge	24.478 —	1.673 —	82.027 —	29.399 —	819.270,— —	150.690,— —

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
40.	PTUJ matična druge	80.576 19.186	4.576 151	82.517 16.574	36.573 7.899	1,543.860,— 8.240,—	210.890,— —
41.	RADLJE OB DRAVI matična druge	9.787 —	714 —	15.270 —	6.161 —	195.130,— —	67.720,— —
42.	RADOVLJICA matična druge	50.100 —	1.467 —	78.303 —	31.651 —	886.130,— —	202.000,— —
43.	RAVNE NA KOROŠKEM matična druge	82.274 35.154	6.435 940	32.660 24.423	13.821 10.977	1,413.250,— 206.180,—	167.660,— —
44.	RIBNICA matična druge	8.662 —	535 —	7.176 —	3.906 —	162.050,— —	38.440,— —
45.	SEVNICA matična druge	8.951 —	603 —	9.007 —	4.786 —	193.730,— —	48.530,— —
46.	SEŽANA matična druge	24.513 —	1.488 —	18.916 —	10.702 —	559.540,— —	130.310,— —
47.	SLOVENJ GRADEC matična druge	13.130 3.082	971 47	24.120 2.677	15.053 841	413.560,— —	97.040,— —

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
48.	SLOVENSKA BISTRICA matična druge	19.666 8.092	968 440	29.415 4.455	20.719 1.826	594.290,— 35.420,—	78.180,— —
49.	SLOVENSKE KONJICE matična druge	14.640 —	711 —	20.886 —	11.002 —	366.370,— —	86.010,— —
50.	ŠENTJUR matična druge	6.742 —	576 —	4.336 —	3.713 —	272.670,— —	59.150,— —
51.	ŠKOFJA LOKA matična druge	40.260 —	2.678 —	88.637 —	27.069 —	731.330,— —	280.890,— —
52.	ŠMARJE PRI JELSAH matična druge	19.869 —	1.383 —	7.347 —	3.493 —	260.000,— —	134.230,— —
53.	TOLMIN matična druge	21.143 —	1.281 —	31.289 —	15.164 —	600.610,— —	156.850,— —
54.	TRBOVLJE matična druge	19.368 2.234	368 46	29.375 134	13.922 71	389.060,— —	49.530,— —

Zap. št.	Splošnoizobraževalne knjižnice v občinah	Število zvezkov	Prirast literature	Izposoja	Število obiskov	Finančna sredstva	
						skupaj	za knjige
55.	TREBNJE matična druge	12.628 —	1.260 —	18.555 —	9.106 —	251.500,— —	106.810,— —
56.	TRŽIČ matična druge	16.237 —	1.072 —	39.117 —	17.446 —	658.940,— —	147.110,— —
57.	VELENJE matična druge	30.346 —	2.475 —	76.760 —	42.707 —	3.302.730,— —	265.690,— —
58.	VRHNIKA matična druge	22.274 —	1.700 —	42.936 —	17.391 —	761.430,— —	176.520,— —
59.	ZAGORJE matična druge	15.994 —	552 —	24.068 —	11.565 —	375.660,— —	62.420,— —
60.	ŽALEC matična druge	11.360 23.600	1.115 1.600	17.940 25.200	12.908 11.940	516.400,— —	258.650,— —

